

Ljubljana, 19. 9. 2019

PREDLOGI DRUŠTVA PREVAJALCEV IN TOLMAČEV SLOVENIJE ZA SPREMEMBO PRAVILNIKA O SODNIH IZVEDENCIH, SODNIH CENICLIH IN SODNIH TOLMAČIH

V Društvu prevajalcev in tolmačev Slovenije (DPTS) smo po posvetovanjih s člani pripravili predloge za spremembo Pravilnika o sodnih izvedencih, sodnih cenilcih in sodnih tolmačih (Uradni list RS, št. 84/18).

1. POVRNITEV STROŠKOV

49. člen (povrnitev stroškov)

Besedilo:

- (1) Sodni izvedenec, sodni cenilec in sodni tolmač imajo pravico do povrnitve stroškov v skladu s predpisi, ki urejajo povrnitev stroškov v sodnem postopku.

Predlog:

- (1) Materialni stroški v zvezi z delom sodnega izvedenca, sodnega cenilca in sodnega tolmača se ovrednotijo v višini od 5 do 15 odstotkov od odmerjene nagrade.
Sodni tolmač je upravičen do povračila stroškov za dodatne izvode prevoda.

Utemeljitev:

V zvezi s prvim odstavkom 49. člena pravilnika o SICT smo prejeli največ pritožb članov, ki poročajo, da so jim sodišča stroškovnike zavrnila, ker niso konkretno opredelili priglašanih stroškov¹. Povedati je treba, da je to težko, saj sodni tolmač ne more vnaprej vedeti, koliko bo znašala poštnina, težko pa tudi izračuna strošek kartuše, papirja, amortizacije računalnika itd.

Stari pravilnik je povrnitev stroškov urejal vsebinsko, novi pravilnik pa le napotuje na druge predpise (Pravilnik o povrnitvi stroškov v kazenskem postopku, Pravilnik o povrnitvi stroškov v pravdnem postopku in Pravilnik o povrnitvi stroškov v upravnem postopku), ki so tudi nedorečeni. Določba v pravilniku je nomotehnično napisana nespretno in jo je nujno treba popraviti.

Med člani je veliko nejevolje tudi zato, ker sodišča pogosto zahtevajo dodatne izvode prevoda, a dodatka za fotokopiranje, vezavo, višjo poštnino ipd. nočejo plačati. Predlagamo, da se v novi člen o povrnitvi stroškov izrecno napiše, da je sodni tolmač upravičen do povračila stroškov za dodatne izvode prevoda.

2. PLAČILO

43. člen (izdelava prevoda)

Besedilo:

- (1) Za pisno izdelavo prevoda listine pripada sodnemu tolmaču za eno stran:

¹ Pojasnilo, s katerim je Okrajno sodišče v Kopru zavrnilo članici DPTS plačilo stroškov v višini 5 odstotkov: »Sodišče je zavrnilo zahtevek za plačilo materialnih stroškov, ki so bili priglašeni v pavšalnem znesku oziroma v določenem odstotku od priznane nagrade. V sedaj veljavnem Pravilniku o sodnih izvedencih, sodnih cenilcih in sodnih tolmačih (Ur. l. RS št. 84/2018) namreč ni podlage za priglasitev materialnih stroškov v pavšalnem znesku. Kolikor 49. člen Pravilnika glede stroškov napotuje na uporabo drugih predpisov, ki urejajo povrnitev stroškov v sodnem postopku, pa velja pojasnilo, da morebitne podlage za tovrstno obračunavanje tudi Zakon o kazenskem postopku in Pravilnik o povrnitvi stroškov v kazenskem postopku prav tako ne dajeta. V skladu z navedenimi predpisi je vložnik zahteve sicer upravičen do povračila stroškov, vendar pa mora le-te določneje opredeliti in konkretizirati, kar pa v tem delu ni storil.«

1. za prevod iz tujega v slovenski jezik 28 eurov,
2. za prevod iz slovenskega v tuj jezik 41 eurov,
3. za prevod iz tujega v tuj jezik 46 eurov.

Predlog:

(1) Za pisno izdelavo prevoda listine pripada sodnemu tolmaču za eno stran:

1. za prevod iz tujega v slovenski jezik 36 eurov,
2. za prevod iz slovenskega v tuj jezik 42 eurov,
3. za prevod iz tujega v tuj jezik 46 eurov.

Utemeljitev:

Prevajanje tujega pravnega besedila ne pomeni le prevajanja iz tujega pravnega jezika v slovenski pravni jezik, ampak pomeni tudi iskanje ustreznice v slovenskem pravnem sistemu oziroma prehajanje iz tujega (izvirnega) v slovenski (ciljni) pravni sistem, kar je največkrat enako zahtevno kot prevajanje v obratno smer. Predlagamo torej zmanjšanje razkoraka med tarifo za prevajanje v slovenski jezik in tarifo za prevajanje v tuji jezik, kar smo že podrobno utemeljili².

3. POSEBNI PRIMERI

47. člen (posebni primeri)

Besedilo:

(5) Če narava zadeve zahteva, da isti sodni izvedenec, sodni cenilec ali sodni tolmač izdelava več zaporednih manj obsežnih in preprostejših izvidov in mnenj ali cenitev oziroma prevodov, se mu plačilo za opravljeno delo odmeri največ do 50 odstotkov določenih najnižjih vrednosti izraženih v eurih, kot so določene s tem pravilnikom.

Predlog:

5. odstavek 47. člena se briše.

Utemeljitev:

Najprej opozarjamo na očitno protislovje med 5. odstavkom 47. člena, ki sodnemu tolmaču odmerja plačilo za opravljeno delo v višini največ 50 odstotkov določenih najnižjih vrednosti, in 1. oziroma 2. odstavkom 44. člena, ki določata, da sodnemu tolmaču za pregled in potrditev prevoda, ki ga je priskrbel stranka, pripada polovica plačila, določenega v 43. členu, če se izkaže, da priskrbljenega prevoda ni mogoče overiti brez popravkov, pa mu pripada plačilo, višje od 50 odstotkov.

Nadalje opozarjamo, da je sodni tolmač **odgovoren za celotno besedilo**, ki ga podpiše in žigosa. Plačilo, nižje od 50%, je v nasprotju z odškodninsko odgovornostjo sodnega tolmača, ki je vedno 100%, kar je jasno tudi iz nedavne razprave o sodnih postopkih zoper sodne izvedence³. Menimo, da sodni tolmač ne bi smel biti prisiljen sprejemati naročil sodišč, če ta ne nameravajo plačati polne cene prevoda.

² Glej str. 3 in 4 v stališču DPTS z dne 3. 9. 2018:

https://www.dpts.si/images/seminarji/Stali%C5%A1%C4%8De_DPTS_o_Pravilniku_o_SICT_03092018.pdf

³ Glej dopis Ministrstva za pravosodje št. 007-1/2019/50 z dne 26. 4. 2019, poslan uradu predsednika Vrhovnega sodišča RS, in stališče združenja SICGRAS na to temo, ki je bilo poslano predsedniku Stokovnega sveta za sodno izvedenstvo, sodno cenilstvo in sodno tolmačenje dne 7. 6. 2019.

4. PREIZKUS

8. člen (komisija)

Besedilo:

(1) Komisija, pred katero kandidat opravlja preizkus, je sestavljena iz najmanj treh članov, ki jih imenuje minister, in sicer:

- predsednika, ki skrbi za pravilnost poteka preizkusa, izmed uslužbencev ministrstva z univerzitetno izobrazbo pravne smeri ali končanim bolonjskim magistrskim študijskim programom pravne smeri,
- najmanj enega člana iz vrst strokovnjakov s strokovnega področja in podpodročja oziroma jezika, za katerega želi biti kandidat imenovan, in
- enega člana izmed sodnikov, državnih odvetnikov, državnih tožilcev, odvetnikov ali notarjev.

Predlog spremembe 2. alineje:

- najmanj enega člana iz vrst strokovnjakov s strokovnega področja in podpodročja oziroma jezika, za katerega želi biti kandidat imenovan. Strokovnjak s strokovnega področja in podpodročja oziroma jezika mora biti tudi sam vpisan v imenik sodnih izvedencev, sodnih cenilce ali sodnih tolmačev, če so za to področje, podpodročje ali jezik v Sloveniji imenovani vsaj trije ljudje.

Utemeljitev:

Menimo, da morajo na izpitih za SICT strokovnjaki s strokovnega področja in podpodročja oziroma jezika, za katerega želi biti kandidat imenovan, imeti tudi sami licenco sodnega cencila, sodnega izvedenca ali sodnega tolmača, če so za strokovno področje in podpodročje ali jezik v Sloveniji zapriseženi vsaj 3 ljudje. Nesprejemljivo se nam zdi, da so za jezike, za katere je v Sloveniji zapriseženih več deset sodnih tolmačev, v komisiji še vedno izpraševalci, ki sami niso sodni tolmači.

11. člen (sestavni deli preizkusa)

Besedilo:

(2) Če kandidat uspešno opravi pisni del, lahko pristopi k ustnemu delu preizkusa. Predsednik komisije seznani kandidata z rezultatom pisnega dela preizkusa na ustnem delu preizkusa.

Predlog:

Prvi stavek 2. odstavka naj postane 3. odstavek, zadnji stavek 2. odstavka naj se črta in namesto njega zapiše:

(2) Z rezultatom pisnega dela preizkusa predsednik komisije kandidata seznani vsaj 5 dni pred ustnim delom preizkusa.

(3) Če kandidat uspešno opravi pisni del, lahko pristopi k ustnemu delu preizkusa.

Utemeljitev:

V praksi je kandidat šele na ustnem delu preizkusa seznanjen s tem, kako je opravil pisni del. Predlagamo, da bi bil z rezultatom pisnega dela preizkusa seznanjen vsaj 5 dni pred ustnim delom preizkusa. Tako ne bi izgubljal časa s pripravo na ustni del preizkusa, če pisnega dela ni opravil, tisti, ki pisni del opravijo, pa bi se lahko bolje pripravili na ustni del.

12. člen (pisni del preizkusa)

Besedilo:

(2) Pisni del preizkusa traja največ štiri ure.

Predlog:

(2) Pisni del preizkusa traja največ štiri ure. Kandidat lahko piše izpit na računalnik, ki nima internetne povezave.

Utemeljitev:

V 21. stoletju je uporaba računalnikov zelo razširjena, zlasti pa je malo prevajalcev, ki svojega dela ne bi opravljali z uporabo tega tehničnega sredstva. Ker je v razvitem svetu in tudi v Sloveniji mogoče opravljati izpit na prevajalskih študijskih smereh in izpit za zaposlitev na delovno mesto prevajalca na računalnik, bi moralo tudi Ministrstvo za pravosodje Republike Slovenije slediti tej praksi.

13. člen (ustni del preizkusa)

Besedilo:

(2) Ustni del preizkusa traja, kolikor je potrebno za preverjanje kandidatove usposobljenosti, vendar največ 90 minut.

Predlog:

(2) Ustni del preizkusa traja, kolikor je potrebno za preverjanje kandidatove usposobljenosti, vendar največ 60 minut.

Utemeljitev:

Menimo, da je 90 minut preveč za ustni del izpita, zadostuje 60 minut.

14. člen (izid preizkusa)

Besedilo:

V pravilniku mora biti jasno navedeno, da se kandidat, ki ni opravil preizkusa, lahko pritoži na odločitev komisije. Zato je treba dodati nov odstavek (4), ki naj se glasi:

Predlog:

(4) Oseba, ki ni opravila preizkusa, ima pravico do vpogleda v popravke in pravico do pritožbe, o kateri naj odloča Strokovni svet.

Utemeljitev:

To je eno najbolj perečih vprašanj, v zvezi s katerim se na nas obračajo člani in udeleženci seminarjev DPTS. Preizkusa za nekatere jezike na Centru za izobraževanje v pravosodju, ki deluje pod okriljem Ministrstva za pravosodje, skoraj ni mogoče opraviti, manjše število sodnih tolmačev pa v primeru številnih jezikov deluje negativno na delo sodišč in pravno varstvo strank v sodnih, upravnih in drugih postopkih.

V preteklosti so bili naši predlogi o preizkusu vedno v celoti zavrjeni, vendar tokrat pričakujemo racionalnejšo obravnavo, saj je to najšibkejši del sodnotolmaškega sistema.

5. STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE

19. člen (vsebina strokovnega izpopolnjevanja)

Besedilo:

(1) Za strokovno izpopolnjevanje se šteje:

- udeležba na strokovnem srečanju ali drugi obliki strokovnega izobraževanja (aktivna ali pasivna, doma ali v tujini) iz strokovnega področja ali podpodročja oziroma jezika za katerega je sodni izvedenec, sodni cenilec ali sodni tolmač imenovan;

- izpopolnjevanje pri izvajalcih dejavnosti iz strokovnega področja ali podpodročja oziroma jezika, za katerega je sodni izvedenec, sodni cenilec ali sodni tolmač imenovan.
- (2) Ne glede na prejšnji odstavek se za strokovno izpopolnjevanje lahko šteje tudi objava strokovnega članka ali drugega znanstveno raziskovalnega dela v strokovni literaturi doma ali v tujini (npr. v reviji, zborniku, knjigi ali monografiji) iz strokovnega področja ali podpodročja oziroma jezika, za katerega je sodni izvedenec, sodni cenilec ali sodni tolmač imenovan.

Predlog:

(1) Za strokovno izpopolnjevanje se šteje:

- udeležba na strokovnem srečanju ali drugi obliki strokovnega izobraževanja (aktivna ali pasivna, doma ali v tujini) iz strokovnega področja ali podpodročja oziroma jezika, za katerega je sodni izvedenec, sodni cenilec ali sodni tolmač imenovan;
- izpopolnjevanje pri izvajalcih dejavnosti iz strokovnega področja ali podpodročja oziroma jezika, za katerega je sodni izvedenec, sodni cenilec ali sodni tolmač imenovan.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se za strokovno izpopolnjevanje lahko štejejo tudi:

- objava strokovnega članka ali drugega znanstveno raziskovalnega dela v strokovni literaturi doma ali v tujini (npr. v reviji, zborniku, knjigi ali monografiji) iz strokovnega področja ali podpodročja oziroma jezika, za katerega je sodni izvedenec, sodni cenilec ali sodni tolmač imenovan.
- mnenja, ocene in priporočila državnih ali izobraževalnih organov, ustanov, strokovnih združenj in drugih strokovnih institucij z jezikovnega področja, za katerega je sodni tolmač zaprisežen, in druga ustrezna potrdila ter izjave o strokovnosti in praktičnih izkušnjah, povezanih s področjem delovanja sodnega tolmača.

Utemeljitev:

Za nekatere jezike je zapriseženih malo sodnih tolmačev in zanje nihče ne organizira jezikovnih seminarjev. Ni tudi mogoče pričakovati, da bodo vsi sodni tolmači, zapriseženi za tovrstne jezike, objavljali strokovne članke ali druga znanstveno raziskovalna dela, zato je nujno dopustiti možnost, da lahko licenco podaljšajo na drug način. To pa mora biti jasno zapisano v pravilniku, saj ga potencialni kandidati preberejo, preden se odločijo pristopiti k preizkusu.

7. ZAKLJUČEK

Vlada mora v dveh letih od začetka uporabe zakona poročati Državnemu zboru RS o doseganju ciljev prenove sodnega izvedenstva, sodnega cenilstva in sodnega tolmačenja. Upamo, da bodo naši predlogi pripomogli k doseganju teh ciljev.

Spela Kutin
vodja Sekcije sodnih tolmačev DPTS

Barbara Rován
predsednica DPTS